

	fl.	cr.
Starea casei la centrala.	2405.14	
" " " reuniuni.	3380.14	5785 28
		38809 87

PASIVE:

	fl.	cr.
Capitalulu de actiuni	300000	—
Fondulu de garantia alu reuniuniloru de creditu	30102	50
40/0 interese la fondulu de garantia alu reuniuniloru de creditu	444	72
Fondulu de reserva generalu	4264	20
Creditori	12999	25
Interese incassate pentru anulu 1873	1224	03
Castigulu	8601	40
	38809	97

Sibiu in 31 Decembre 1872.

Visarionu Romanu m. p. directoru.
Nicolau Petru m. p. cassariu.
Stefanu Lisszay m. p. comptabilu.

Pentru consiliulu de administratiune:
Ioane Hannia m. p. Gregoriu Mateiu m. p.
Comitetulu de revisiune:
Augustu Senior m. p. Ioane Bradu m. p.
Ioane Cretiu m. p.

„Allantia latino-slava.“

Sub titlulu acest'a publica „La Correspondance Slave“ din Prag'a unu articulu, care merita tota atentiunea. Cestiunea unei aliantie latino-slave a fostu mai de multe ori tratata de catra „Corr. Sl.“, de asta data faptul proclamatiunii republicei in Spania ei da indemnu de a face meditatiunile sale despre urmarile posibile si influinta ce o pote ave asupra gruparei de aliantie a poporeloru, cari apartieniu celoru trei sementie mari europene: celei latine, slave si germane. E forte interesantu, ca slavii, er' acum cu deosebire cei din Austria, se ocupa multu de ideea unei aliantie latino-slave. Scimu, ca pe timpulu resbelului franco-germanu simpatihie poporeloru slave au fostu pe partea franceza, scimu si ce se crede in tota Europa, ca adeca amicitia de astadi intre Rusia si Germania ar' fi numai un'a dinastica, ca ar' fi a se multumi mai multa simpatihiei ce domnesce intre cei doi imperati, de catu celei intre poporulu rusu si germanu. Se vedemu acuma cum vorbesce „Corr. Slave“ din punctu de vedere austriacu in articolulu seu numitu, care dela unu locu suna asia:

„Noi nu suntemu republicani, suntemu monarhisti constitutionali, avemu unu rege si voimu se ni-lu conservamu, amu voi chiaru alu ave cevasi mai multu decatu lu avemu. Apretiatiunea ce o facemu republicei ispaniole nu pote deci ave nici unu caracteru de partialitate, noi o consideramu numai si numai din punctu de vedere alu intereselor europene.

Traimu in seclulu suprinderiloru, evenemintele urmaza un'a dupa alt'a cu iutiela fulgerulni. Niciodata nu putemu dice: faptul acest'a seu acela e imposibilu, fiinduca diu'a urmatoria ne pote da o demintire. Imposibilele de astadi este posibilele de mane. Asia noi inca nu potemu se damu nici o insemnatate opiniunii unoru diurnale, cari afirma seriosu, ca atatu in Spania catu si in Francia republica este imposibila. Deka republica nu e posibila trebuie ca altu guvern se fia posibilu in tierile aceste. Care? regatulu? ce felu de regatu? Totu atatea intrebari, la cari a raspunde va fi forte greu.

Pentru acel'a, care voiesce se arunce oprivire preste istoria tierii acesteia de pe la inceputulu seculului, e claru, e evidendu, ca regatulu s'a invehitu si nu se pote mai multu sustiené. Regatulu este unu principiu, care nu pote ecziste fara prestigiulu seculariu, care nutresce imaginatiunile si lu face a fi consideratu ca unu ce sacru si santitu. Acestu respectu acestu prestigiu, care inca existe la noi, nu existe mai multu in Francia si Spania. Decateori veti asiedia acolo unu rege pe tronulu, va fi ascunsa rovolutiunea sub mantau'a regale; tronulu va fi subminatu si aruncatu in aeru

la prim'a turburare. Noi nu inventamu nimic, istorismu numai cele intemperate. O noua restauratiune in tierile aceste, departe de a pote proba imposibilitatea republicei, din contra preste catuva timpu va servi repetitu de dovada, ca singuru republica e posibila.

Se ne dedamu der' cu ideea acest'a, se o acceptamu, cu atatu mai multu inca, cu catu ea la noi (in Austria) nu pote ave nici o influinta asupra formei guvernului nostru. Pentru acuma acesta idea e cu totul latina si usioru putemu prevedé, ca intr'unu timpu mai multu seu mai pucinu departatu tota ras'a latina va forma o confederatiune republicana. Germania de securu va fi contribu itu in mare mesura de-a grabi realizarea acestei idei; si d. Bismark va trbui sei placa a vedea pre fidel'a sa aliata Itali'a, trecundu in castrele inimice.

Eca ipotes'a, care dupa parerea noastra va deveni realitate, pote inca mane, ecca ipotes'a care trebuiesce se ne absorba tota atentiunea si se ne faca se esaminamu atitudinea, care trebuie se-o ia slavii in mediulocu acestei noua Europei. Dicemu acesta noua Europa; pentru ca atunci cele trei rase voru aparé inca distincte si vai de aceea, care va fi abusat'u de forti'a ei pentru a calca in petiore dreptulu si justitia.

Atunci vomu ave se alegemu numai intre doua aliantie, ceea a latiniloru si ceea a germaniloru. Amu desfasuratu deja tote motivele cari trebuie se ne faca se preferamu pe latini. Situatiunea noastra geografica — totudeaun'a cineva este mai bunu amicu dedeparte, decatu de aproape, — caracterulu nostru, gusturile nostre, interesele nostre tote ne duc in braciile latiniloru. Ne dispensamu de enumerarea tuturor ratiuniloru cari ne departeza de catra germani caror'a forti'a ne pote supune, der' cari nu potu fi nici odata aliatii nostri. Cu tote aceste inse nu voimu se separamu interesele nostre de cele ale Austriei. Dupa noi, Austria va trebui se prefere aliantia latiniloru celeia a germaniloru.

Interesele sale o voru fortia'o la acest'a. Se supunemu, ca in fapta Rusia, deja aliat'a marei republice americane, va deveni si aliat'a republicei latine, in ce situatiune, intrebamu, va intrá Austria cu cele 16,000,000 slavi ai sei, deca ea va preferi aliantia germana? A espune faptele insamna a raspunde obiectiuniloru. De felulu acesta dice in fine „Corr. Sl.“, suntu reflectiunile, cari ni lea suscitatu proclamati'a republicei in Spania. Ni se pare ca aceste eventualitati ar' trebui se le de cugetatu barbatiloru nostri de statu, si sei faca se -si modifice incatuva politic'a.“

De ce totu amanamu

a pasi cu demnitate pentru dreptu si pretensiuni in contra orcaroru mesure anarchice, ce se incerca antagonii si chiaru in contra legiloru a le scote la tergu in favorea maghiarisarii? De ce nu remane in permanentia activa reuniunea politica nationale a romaniloru in Transilvania, dupa cum era ea si sub decursulu alegeriloru? Au n'are ea a se ingrigi de apararea limbei in comuna si comitatu, candu amu ajunsu a fi intr'o completa anarchia, cu totala ignorare a indreptarii de limba? Cate comune dupa lege si au dechiaratu prin protocollu limb'a de oficiosa si cate suntu silite prin mesure extralegali a scrie maghiarcescu seu celu pucinu a alatura protocolluloru si traducere maghiara, ce neci legea de nationalitati nu impune? In cate comitate se exercéza dreptulu de limba, deca nu perfectu egale, dupa cum ni se cuvine, celu pucinu, precatu ni lu indreptatiese legea? Si deca nu, de ce se nu passimu pe facia reconstituiti si disciplinati in reuniunea generale politica nationale, intru unu cugetu si intr'unu simtiu? Eca fratii nostri romani Aradani cum pasiescu de cu demnitate in contra anarchicelor probe de maghiarisare; ecca o mesura demna de o reuniune politica nationale, luata din partea presidiului reuniunii romane politice din comitatulu Aradului pentru care a sositu tempulu a se intreprinde fara amanare unu facu simile cu tota promptitatea si seriositatea, ce o receru mesurile esite in mai multe locuri spre asuprirea dreptulu de limba.

Asteptamu respunsuri conscientiose despre sta-

rea si contielegerea comitetelor reuniunii nostre nationali politice de prin tote comitatele, cum stau romanii in comune si comitate cu respectarea dreptulu de limba, si deca stau reu, de ce nu patiesce respectivulu comitetu restauratu sub timpulu alegeriloru in cointielegere cu celelalte tote de prin alte comitate, districte si scaune? Au facutu, cum facura bravii romani aradani in cerculariulu din 16 Februariu an. c.? Si deca nu, cum voru da sama viitoriului despre neglegerea obligamintei celei mai sante nationali? Se cetimu si se facemu ce dice

Cerculariulu Reuniunii
politice nationali a romaniloru din comitatulu
Aradului:

„P. T. Domnule! Vice-comitele comitatului nostru, prin ordinatiunea sa, ddatulu 4 Februariu a. c. nrulu 1081/783 a emis una ordinatiune, pre calea pretureloru cercuali, catra tote comunele romane, unde limb'a oficiosa, in trebile oficiolatu-lui comunalu, este limb'a romana: „ca de ici incolo, protocolele siedintieloru corpuriloru representative comunale, in obiectulu preliminarului si socotiloru comunali, — se se duca si se se faca nu numai in limb'a romana, ci deodata, fracto margine, si in limb'a maghiara, — provocanduse la §-lu 5 art. XLIV. din 1865/8 ce suna despre egalitatea de nationalitate.

Totu acelasi Vice-comite a mai emis ordinatiuni speciale, sub nrulu 387/872, catra comunitati, prin cari respingundu-se statutulu comunalu redigeatu in limb'a romana, li impune ca acel'a se-lu substerna pentru prevedere cu clausula de aprobare.

Fiindu ca aceste ordinatiuni stau in contrarietate evidenta cu legea despre egalitatea de nationalitate si cu usulu legalu de pana aci, si astufeliu se potu privi de incercari fortiate spre scribirea dreptulu de nationalitate si limba a comunelor romane: — acest'a grabimu a te face atentu pre P. T. Domni'a ta, ca punendu-te de locu in coatingere cu Antisti'a comunala si cu membrii corpului representativu comunalu, se midilocesca indata conchiamarea unei siedintie extraordinarie a reprezentantiei comunale, unde luandu sub desbatere cestiunea, se decideti contra ordinatiuniloru amintite ale Vicecomitelui, — „remonstratiune, eventualminte apellata,“ in care se cereti ca Dlu Vicecomite se -si revoce de sine aceste ordinatiuni, contrarie legiloru si autonomiei comunale, era in acelu casu, candu n'ar' voi a le revoca, se privesca remonstrarea de apellata si se o substerna la Inaltulu Ministeriu reg. ung. alu trebiloru interne, — din urmatoriele motive:

1 Fiindu ca aceste ordinatiuni au de scopu, resturnarea usului legalu de pana aci in privintia limbei oficiose in afacerile comunali, si au tendintia de a servi pe viitoru de regulativu, dnulu. Vicecomite n'a fostu si nu este competente de a emite astufeliu de ordinatiuni, ce nu se tienu strinsu de administratiunea juridictionei, ci taia in autonomia comunala si in legea despre egalitatea nationala.

2 §-lu 5 alu art. de lege XLIV. din 1865/8 — nu se pote aplicá nici de catu asupra usului limbei oficiale a comunelor, ca-ci a zel'a apriatu si eschisivu se referesce numai la oficialii juridictionali, si nici de catu la comune.

3 Art. de lege XLIV. din 1865/8 in §-lu 20, dreptulu de a se alege si decretá limb'a oficiala a protocolluloru si manipulari la comune, l'a datu eschisivu si neconditiunetu adunariloru comunali: asia der, nici Jurisdictionea nici Vicecomitele n'au amestec legalu in acesta cestiune autonoma a comunei, — mai alesu.

4 §-lu 22 alu aceleiasi legi, éra si curatu si neconditiunatu indreptatiese comuna, spre a-si dá essibilele sale, nu numai la jurisdictione, ci chiaru si la guvernulu tierii in limb'a sa propria de manipulariune. Dreptu aceea

5 Fiindu ca limb'a oficiala a comunei este eschisivu limb'a romana: ordinatiunile Dlui. Vicecomite suntu neindreptatite si nelegali, si comuna cu cea mai mare intristare a luat scire despre aceea, mai vertosu candu.

6 Usulu limbei romane ca oficiale, susta dejá de 10—11 ani pe la comunitatile din Comitatulu Aradului, fora ca pana aci se se fia aretatu pedecile si necesitatea motivata in ordinatiunile Dlui. Vicecomite, — care motivatiune inse pre catu e de neconvenienta facia de legile sustatorie, cu atat'a e de neintemeiata, candu pentru voi'a si comoditatea unoru individi din Comisiunea permanenta juridictionala, — voiesce nimicirea dreptulu celui mai santu de nationalitate si limba a intregi popora-

tiuni romane din acestu Comitatu, care poporatiune in numeru de vre-o 190,000 face aprópe 4/5 parti a poporatiunii intregi. Déca Domnii din comisiunea permanenta, voiescu se fia distinsi cu acésta puse-tiune onorifica, poftimu, invetie limb'a poporului, — déca nu, apoi dè locu altora!

Pre temeiuu acestor'a, cu cea mai profunda umilintia, se róga antisti'a si corpulu representativu comunalu: cá inaltulu Ministeriu reg. ung. de interne se binevoiesca a nulificá ordinatiunea dlui vice-comite, ddtulu etc. indrumandu-lu la respectarea §§. loru 19 si 22 a legi XLIV. din 1865/8.

Apelat'a apoi in 15 dile de la primirea ordina-tiunii respective, subscrisa de judele si nota-riulu comunalu, in numele corpului representativu, se o indati pretorelui cercualu pre langa comitiva separata, cu rogare se o substérna la oficiulu de vice-comite.

Caus'a e pré momentósa! De locu la acésta prima incercare **trebuie** se ne opunemu cu tóta gravitatea, ca mai apoi póte fi tardiu. Deci o recomandamu de nou in atentiunea si zelulu Dom-nieloru Vóstre!

Aradu 16 Februaru 1863 st. n.

Presidiulu reuniunii politice a tuturor romaniloru din comitatulu Aradului.*

Se nu mai amanamu unu minutu spre a ne pune si noi pe petiorulu celu mai disciplinatu alu reuniunii nóstre politice nationale spre a ne, apera cu demnitate legale drepturele si pretensiunile. —

Ignorari din ura nationale.

Nocrichu 1873.

Dorere, ca nu me afu in aceea placuta stare de a ve impartasi lucruri imbucurátorie, de vreme ce noi inca nu amu ajunsu inca imperati'a oftatei egale indreptatiri. —

Preutulu nostru Grigoru Maeru, unu omu sergutoriu este de vr'o cativ'a ani denumitu de pro-topopu peste scaunulu Nocrichiului si si alu Cincu-lui mare. —

Acésta servitiu lu silesce fórte adese a calatori prin protopopiatu si a petrece si in dile de dumi-neca si serbatória ofara de orasiulu nostru, fora cá se-si substituizeze locul prin altu preutu din veci-natate. —

Asia s'o intemplatu si in diu'a de st. Nicolae, ca prea cinsti'a sa au absentatu dela beseric'a nó-stra, in care nu s'a tienutu sant'a liturgia la s. Nicolae. —

Dupa finirea servitiului divinu fara liturgia, doi carturari besericesci au venitu in colisiune cu spusulu cazanii, incependu ambii odata cazani'a. — Din acesta impregiurare s'a nascutu formalu scan-dalu in beserica, pana candu unulu alu treilea a opritu pe ambii carturari dela cazania, si apoi fara acésta edificare ddiesca amu esitu din beserica sub sgomotu mare, ca-ce protopopés'a au inceputu a ne blastema si stigmatisa de ómeni fara de lege etc. etc. . . .

Io retacu gratulatiunile exprimate persónei pro-topopului nostru, si lu rogu in numele celoru lalti ce consentu cu mine, cá se faca bine pre venitoriu, se-si implinésca detorinti'a lui cá popa alu nostru, ori se se substituizeze, candu se duce in calatoriai, ca-ce asia numai potemu suferi. —

Trecundu preste acestu intermezzo, facu cuno-scutu, cumca de jude cercuale in Nocrihu s'a de-numitu fostulu subjude Sachsenheim, altumintrea din Rupea. —

La postulu de subjude: atragemu atentiunea competintiloru la circumstarea, ca populatiunea ace-stui cercu este romana in cea mai mare parte, din a careia sinu au esitu dlu. I. Tecontia, fostu se-cretariu, Maniu Visantiu si Iuonu Zaharia, barbati apti si toti provediuti cu calificatiunea de judeciu, si postulamu pre bazea legii, cá acesti barbati inca se fia propusi inaltului ministeriu spre a fi unulu dintre ei denumitu de subjude, ca-ce asia cere drep-tatea si chiaru eclatantele interesu alu statului. — Totu atare cumpena a dreptatii se cere a fi obser-vata si cu respectu la vecinulu nostru scaunu Cincu mare, unde inca posedemu pre uniculu romanu in-

digénu calificatu cu numele Branisce, care pana acuma inca nu fú denumitu (?) —

Sasii nostri suntu angusti de anima, ceea ce au doveditu ei si in confluculu din anulu trec. cu respectu la drépt'a nóstra cerere si cu respectu la interpretatiunea instrumentului de donatiune, facutu in an. 1850 pentru dotarea scóloru si scolariloru din fundulu regiu, ca acesta dotatiune de 52 de mii in privinti'a stipendiiloru se se estinda si asu-pr'a studentiloru celorualte confesiuni din fundulu regiu. —

Maioritatea conflucului, desi trebui se fia con-vinsa de argumentele dlui Pacurariu, votá contra propunerii facute de deputatii nostrii nationali. —

Cu acésta purtare au doveditu sasii, ca cumu pricepu ei, purtatorii de cultura in Oriente, egalita-tea de dreptu in folosirea de drepturi, si beneficiuri. — Ei suntu mai aplecati spre nedreptate, decatu maghiarii, cu carii mai curundu ne vomu impacá decatu cu sasii, carii voiescu a formá unu statu deosebitu in statu. — Ei o mana de ómeni se pórté peste 200 mii de romani de nasu, aratanduse ne-aplecaci a ne face si pre noi partasi la bine si be-neficiuri, precandu din contra ei pana acuma tóte greutatile publice le abatu mai tare pre spatelu ro-maniloru, pre care nu-lu voru ei ai ajutá se inainte-ze, cá si ei, ci ii róde la anima, ca-ce vedu, ca ei nu-lu potu sugrumá se péra odata. —

Astepte sasii, ca dóra va veni apa si pre mó-r'a nóstra, si atunci ne vomu trage séma cu dloru altramente, ca-ci acum'a nu voiescu se ne cunósca.

Óre cu dreptu tragu popii cei sasesci despa-gubirea despre decima, carea si romanii o au pla-titu, — cu miile — numai in pung'a loru? Óre nu va veni vremea, cá se se cunósca si respecteze drep-tulu romaniloru si in acésta directiune? Óre nu de pre pelea nóstra s'au adunatu in mare parte ave-rea universitatii, dela care, fora dreptu ne eschidu prudentii si cercumspectii sacsoni, carii, déca regimulu ii calca numai pre cate unu ochiu de gaina, striga: Zu hilfe, si suntu in stare a porni Germani'a in-tréga asupr'a regim. actualu, care i tractéza cá pre neşce papusi de resina! —

Noi romanii, cari i cunóschemu pana in sufletu si suntemu satui pana in gutu de siretiile loru sa-sesci, trebue se pasimu in modu solidariu in contra unoru pantofagi sasi, ca de nu, aci in vét'r'a nóstra, unde ne au aflatu ei cu impietiatulu de „Andreanu“ ne eschidu dela tóte drepturile si nu voru se as-culte de legea positiva Art. LIII §. 23 din anulu 1868. *) — Ei i dau alta explicatiune diversa de a-deveratulu ei intielesu. —

Apoi dómne, déca vreunu romanu este denu-mitú la vreunu postu insemnatu, precumu erá mai deuna-di dlu I. Macsimu, tiepá sbierandu si trem-bitia in lumea intréga, ca romanii li se preferescu si loru li se face mare nedreptate! —

Vedi dómne, abuna óra tribunalulu din Sighi-ghisiora, unde ei s'o gramaditu, de afara de pre-siedinte neci unu romanu nu fú denumitu, si noi trebue se tacemu, pre candu ei rabstescu mereu si acuma, ca-ce le au denumitu unu pre siedintede ro-manu. — Nerone.

P. S. Pre la noi cerculá cu vro luna mai nainte harthii de statu false de 5 fl.; si s'au a-restatu mai multe persóne, care s'au aflatu in po-sessiunea acestoru falsificate. Intre acesti arestati erá si doi preuti din Sasaju si Torcl'a. — Fabri-cantele ar' fi in Maksa, cu numele „Hanko“. — Idem.

*) Care ér' lu mai improspatamu spre a ne folosi de elu: „§ 23. In comune si orasie locuite din partea individiloru de confesiuni religionarie diferite, cari comune dau din cass'a domestica spre scopuri besericesci séu in favórea órecarei scóle con-fessionalu ajutória, din ajutóriele aceste fiacare con-fessiune relegionaria, aflatória acolo, e a se impar-tasi dupa proportiune drépt'a.“ Asta e de pretinsu fora resufatu pana la regele. — Red.

Adunarea gen. a despart. II Fagarasiuanu — alu **Asociatiunii** tienuta in 11 Fauru a. c. in Cincu-mare.

Reportulu cassariatulu despart. II.

Onorata adunare generale! Fiindu insarcinatu din partea comitetulu acestui despartiamentu, din siedinti'a tienuta la 8/2 a. c. — spre a dá ono-ratei adunare generale reportu detaiatu asupr'a lu-crariloru si activitatei comitetulu in privinti'a fi-nanciaria, — mi iau libertate a relacioná, ca des-partiamentulu organisanduse la anulu 1870, — comitetulu prin organele sale administrative, pana la finea acelu anu a administratu la fondulu Asociatiunii, dela membrii ordinari, ajutatori si alti binefacatori sum'a de . . . fl. 136.— v. a.

In an. 1871 cu ocaziunea tie-neri adunare generale a Asocia-tiunii in Fagarasiu 8/8 s'au fa-cutu oferte in scrisu din partea unoru comune din districtu in suma de fl. 1800.— „ „ din care in fia-care anu se sol-vescu rate anumite, pana ce se va solvi intréga sum'a de susu, si ve-nitulu unui balu in bani parati cu fl. 205.50 „ „ apoi dela 2 membrii ordinari su-mele intregi à fl. 100 v. a. oble-gatiuni de statu fl. 200.— „ „ éra tacse dela membrii ordinari ajutatori si alti binefacatori pana la finea anului fl. 1425.90 „ „

In decursulu an. 1872 tacse dela membrii ordinari ajutatori si alti binefacatori, precumu si pri-sosulu dela fostulu comitetu aran-giatoriu din 1871, preste totu . . . fl. 372.35 „ „

Sum'a in decursu de 3 ani cu fl. 4142.75 „ „

Nu cu mai pucinu zelu a lucratu acestu co-mitetu pentru Academi'a romana de drepturi infintiande, la alu carei fondu in 8 Augustu 1871 a oferitu venitulu concertulu tienutu spre acelu scopu cu 241 fl. 90 cr. v. a. } fl. 247.90 v. a. si 1 galbinu 6 fl. „ „ si dela unu membru una oblega-tiune de statu despre fl. 100.90 „ „

La 8/20 Fauru 1872 doi membri au oferitu cate una acti-une a bancii transilvaniei à 40 fl. v. austr. fl. 80.— „ „ éra 11 membri s'au obligatu a solvi in rate anuale in terminu de 5 ani fl. 609.— „ „ apoi cu ocaziunea tienerei aduna-rei generale in Veneti'a inf. la 3/15 Maiu s'au adunatu si admi-nistratu bani parati fl. 66.— „ „ si cu ocaziunea celei tienute in Vistea inf. la 20 Octobre 1872 dela 2 membri cate una actiune a bancei transilvanice a 40 fl. v. austr. fl. 80.— „ „ si bani parati fl. 32.— „ „

Deci pentru fondulu Acade-miei in 2 ani fl. 1214.90 „ „

Langa care adaugundu sum'a de mai susu in folosulu fondului Asociatiunii cu fl. 4142.75 „ „

Resulta sum'a totala de . . . fl. 5357.65 „ „

Nicolau Cipu cassariu.

Dela diet'a din Pest'a.

In Siedinti'a din 24 Febr. a dietei pestane vorbi ministrulu de culte Trefort despre invetiamentulu Ungariei si dise intre altele: Interesulu pen-tru cestiunile culturale cresce din di in di intr'unu modu imbucuratoriu. Regimulu trebuie se-si fia consciu de scopulu sie-si prefiptu. De aceea va face propuneri precise. Chiaru cu pericolulu de a fi reu intielesu din partea on. case, facu propune-rile mele mai antaiu pentru universitate. Ne lip-sescu puterile invetiatoresci. Trebuie se le chia-mamu din strainatate. Pericolulu germanisatiunii nu se va mari prin aceea. Pericolulu acesta se aduce mai iute prin lips'a de sciintia si de capi-talu. Prin aceea, ca se voru redicá institutetele de invetiamentu ambe pericole se voru miciorá. Tóte natiunile un'a dela altá au invetiatu. Póte ca se

o aducem si noi asia departe, cá se invetie alti dela noi (mare atentiune, aplausa moderatu.)

Dér' intre tóte cuvintele: „Orce dispositiune inaintátorie de cultur'a nóstra spirituale si de bunastarea materiale inaintéza totudeunadata si insemnatatea si ponderositatea **elementului maghiaru.** Alta: prin a dóua universitate maghiara din Clusiu dupa legile de concurentia, **scienti'a maghiara va inainta minunatu.** In fine in numele sciintiei si alu culturii maghiare cere vro 10 mil. fl. Asia déra tesaurulu publicu imbogatitu de darile nóstre pentru cultur'a nóstra nationale se nu faca nemica? Numai pentru cea maghiara? E acésta egalitate tocma pe campulu culturii si alu luminarii. Se ne ingrigimu de pele se ne pretendemu, ce ne compete cá natiune egalu indreptatita, partea cuvinita din ceea ce se da pentru cultur'a maghiara. Reuniunea politica romana credemu ca nu va mai tacé. —

„Albina“ ne referesce, ca delegatiunea congressuale pentru afacerile de despartire ierarhica, s'a adunatu luni-a trecuta in nru completu la siedintia in Aradu. Sub presiedinti'a pré santiei sale dlui eppu Procopiu Ivacicoviciu s'au infacisiatu — din Pest'a dd: Ant. Mocioni, George Ioanoviciu si V. Babesiu, din Orade'a-mare dlu. protopopu S. Bica, din Lugosiu dlu. C. Radulescu, din partile Versietii dlu. protopopu Inane Popoviciu, din Panciova dlu I. Balnosianu; lipsindu astufeliu din intregulu numeru alu membriloru numai dlu. Sig. Popoviciu, astadi presiedinte la tribunalulu regiu de B. Ineu.

Cestiunile, de ale caroru regulare s'a ocupatu acestu organu, au fostu, revisiunea actelor de despartire de prin comunele mestecate si complanarea unor conflicte ce s'au escatu in privinti'a acestorasi acte.

In siedintie continue de luni si marti, nainte si dupa mediadi — tóte aceste cestiuni s'au deslegatu, remanendu formularea decisiuniloru si punerea loru in aplicare.

Noutati diverse.

— Aici in Brasiovu, din localulu oficiului perceptoratulu regiu ung. se furara in nóptea de luni spre marti 4700 fl., spargunduse ferestrele. Bani ce se pusesera intr'unu pulpitu, nu in cass'a de feru, fura prad'a lotrului, care inca nu s'a eruatu. Se audiea ad. inainte de furtu, ca s'a perdutu dóue chiae dela perceptoratu, si écca, ca successe si furtulu, ér' 2 chiae se aflara pe dupa diduri de catra unu honvedu. — Se facu cercetari dupa criminalu, care trebuí se fia cunoscutu cu loculu, in care intrá cu mare cutediare in mediulu cetatii, cá cum n'ar' mai pandi nime pentru securitate publica, pentru a carei sustinere damu atate dari apasátorie.

† Blasiu 24 Februariu 1873. Joi, in 20 ale curentei petrecuramu la mormentu in comun'a vecina Túr pre Nicolau Begnescu, repausatu in etate cá de 50 de ani.

Nicolae Begnescu a fostu nascutu in partile sudostice ale tieiei unguresci, de unde inca inainte de 1848 a venit in muntii apusani si s'a casatoritu acolo. Dotatu cu versu destinsu si maiestru in cantari la anulu 1848-9 cá unu alu doilea Tirteu iusufletia ostile romane la lupta pentru derepturele cele mai pretiose ale omului. Candu perfidulu Hatvani calca hotiesce Abrudulu, tribunulu Begnescu numai cu mare necasu scapá de ghiarele lui. Intru asemenea periclu fú elu si la Dev'a, vér'a dupa intrarea moscaniloru, candu acesti'a se retraseru dinaintea lui Bem.

Apoi s'a facutu prentu de legea orientale, si a fostu aplecatu la episcopi'a din Sibiu. Mai tardiu a trecut la uniune si a propusu cantarile baseresci si ritulu. Cardinalulu Viale Prela, pronunciu lu Falcineli si alti romani ce au venit la Blasiu in cele dóue misiuni ale papei, s'au farmecatu prin fromseti'a melodiiloru orientali cantate de Begnescu,

si si-au procuratu notele loru. — In fine fú parochu in Túr.

Dedarea cu recurse mai abundanti si traiu liberu, dupa trecere restringerea, inca se fia contribuitu la stingerea timpuria a vietii acestei persóne pré cunoscute in largulu Transilvaniei.

Fia-i tierin'a usióra!

— **Literariu „Revista científica“** pentru vulgarisarea sciintelor naturali si fisice sub redactiunea P. S. Aurelianu si Gr. Stefanescu, anulu III. incependu dela 1-ma Februariu, va avé pretulu abonamentulu redusu la 15 lei platiti inainte pe totu anulu si, la 15 Februariu incependu, va cuprinde 24 cóle in octavu si 12 stampe litografate negre si colorate, va adauge si cate unu suplementu pe luna de cate 8 pagine despre cestiunea agriculturii, comerului si a industriei. Acestu diurnalu e unicu de acésta specie, care cu tóta diliginti'a si petrudietatea varsa lumina pentru poporulu romanu, pentru a propaga invetiatur'a din sciintile naturali si fisice, incatu potemu dice, ca natiunea le va fi recunoscatória pentru mult'a lumina ce revarsa intre poporulu romanu, intr'unu stilu netedu, rumpendu giati'a terminologiei pentru aceste sciintie. Opulu se recomanda de sene. —

— (Papusioiu, cucurudiu priitoriu) D. Nic. Daschievitiu prentu in Milisiantiu, ducatul Bucovin'a, intr'o brusiorica descrie originea cartofiloru adusi de Drake din Americ'a si a porumbului séu cucurudiu (Zea Mais) adusu in seclulu 17 din Americ'a, celu mai spornicu si mai bunu productu agricolu, intre altele dice, ca cucurudiu are lipsa de celu mai multu gunoiu si se póte cultiva cu multu folosu, déca se pune cu cuibulu cate 2 grauntie cu sap'a pe aratura catu de stérpa, numai se se gunoiésca bine la cuibu, cu gunoiu catu de putredu. Dsa da consiliu, cá se se premenésca din candu in candu sementi'a cu sementia din tieri calde, de cea galbinu inchisa, numita c. dutonianu, care se cóce lesne si e din patri'a primitiva America, de unde dsa capatase numai 3 grauntia cu unu sfantiu dela unu oficiru ce servise in Americ'a la imper. Maximilianu, si plantandule cu ingrigire au inmultitu soiulu, in catu acum are de acél'a la 300 de metre viense, din care póte vinde la doritori calitatea 1, unu puntu de Vien'a pentru pusu cu cuibulu cate 1 séu 2 grauntie cu 38 cruciari v. a.; spre a fi semenatu aruncandu pe aratura cu 28 cr. si pentru hrana cu cate 18 cr. ér' pentru impachetare 2 cr. Va alatura si cate unu ciucalau, stuleu de cucurudiu spre a se incredentia cumparatorii. Adresarea se se faca, catra d. Nicolau Daschievitiu prentu in Milisiantiu in Bucovin'a cu epistola francata. Se ne mai descidem ochii si la probe imbunatatitorie, la inventarile lumii cultivate, ca sudórea ni se va rebonifica prin multe successe prospere. Lucru, lucru, si ér' lucru, dér' dieu rationabilu, rationabilu si ér' mai rationabile decatu pana acum. Nu numai dupa datin'a ruginita se intórcemu pamentulu si se aruncamu sementi'a p'aici in colo cu, déca va da ddieu; ca ddieu da mai multu sporiu la cei ce lucra pamentulu mai bine, mai rationabilu. —

— Monete antice se descoperira in padurea de Gaboriann: 60 taleri de argintu din anii 1660 — 1690 din Germani'a, ceilalti din Poloni'a si Rusi'a.

— Dela prim'a Martiu va merge pe carulu de vaporu pe drumulu feratu dela Sibiu la Capusiu micu numai cate una data pe di, din cauza, ca lipsescu passagerii. Camu asta sórte voru avé caile ferate pe liniile departate de comunicatiunile dese ale comerului celu mare. —

— Lotrii langa capital'a Ungariei pe drumulu Pest'a-Soroksár amenintia securitatea publica. In 8 Fauru 6 lotrii armati sarira in drumu la calatori, luandule carra, bani si multe lucruri. In 11 earasi sarira in drumu la 27 carra, si vrendu calatorii a se apara, lotrii descarcara focuri si ranira 3 tierani, rapindule totu ce au aflatu.

— In 13 Fauru la Siklos in Ungari'a unu lotru vindea peli. Unu negutiatoriu inse primi unu telegramu din Cincibeserici (Pécs) facunduse atentu, ca peile, dintr'unu magazinu spartu in nóptea trecuta, póte se voru ivi de vendiare. Negutiatoriu apuca pe vendietoriulu de peli la stram-

tória, care inse descarca revolverulu in negutiatoriu. Lotrulu dusu la judecatoria se deslarva, ca este unu criminalu esitu din carcere, la care se aflá 40 cercei si 10,000 fl., securitate. —

Sciri mai nóna.

In fine ajunsera si polonii la o decisiune. Clubu deputatoru galitiani la senatulu imperialu a luat concluzulu: se parasésca senatulu indata ce se va incepe desbaterea proiectulu de reform'a electorala. — Principele Georgiu Lobkoviz a predatu petitiunea boema monarchului. Subscrierile la petitiune, **250,000** la numeru formédia intregi volumine si se afla depuse in cancelari'a cabinetulu imperatescu. — O fóia din Vien'a a adusu scirea ca br. Paul Sennyey ar' fi sositu acolo si ar' fi conferitu cu federalistii Hohenvarth, cont. Clam-Martinitz s. a. Scirea acésta s'a reprodusu in tóte foile, in Pest'a a produsu mare sensatiune. „Pester Lloyd“ cere deslusire dela Sennyey, ér' „Ungarischer Lloyd“ declara, ca calatori'a lui Sennyey la Vien'a n'a avutu a face cu politic'a, si ca elu nu l'ar' fi veditu pe Martinitz de multi ani. Br. Sennyey póte se nu fi calatoritu in cestiuni politice si cu tóte aceste danduse ocaziunea se fi discutatú óre intregi despre politica; de acolo, ca nu a veditu de ani pe Martinitz nu urméza, ca nu la vorbitu cu ocaziunea acést'a. —

In camer'a din Bucuresci a presintatu guvernulu unu proiectu de lege pentru crearea de agentii politice in Rom'a si in Washingtonu cu scopu de a intari mai multu relatiunile politice si nationalu-economice ale Romaniei cu Itali'a si Nordameric'a. Camer'a in data a si luat in consideratiune proiectulu acést'a.

In Bai'a Tusnadu

se da pentru Saisonu 1873 Restauratiunea sveitica de totu elegante, cu arenda, care este prevediuta cu optu piece pentru inchiriatu, aceste suntu splendide mobilate, si preferende pentru comoditatea p. t. uspetiloru.

Conditiiile se potu afla la Inspectorulu mosiiloru dominale Domnu Mihailu Szüts in Bikszadu prin posta Sz.-sz. Gyö-gy. g. 3—3

Oleu de Matrice

séu in contra matricel (recele).

Subscrisulu aduce la cunoscinti'a O. P., cumca oleulu amintitu avendu pana acuma successulu celu mai eminentu, si ne mai auditu, fia matricia (raciala) catu de inechita, efectulu e siguru; una stiela de 1 lotu din preuna cu instructiunea costa **1 fl.** v. a., comandele se facu la subscrisulu in Blasiu. 3—6

B. Fúlep.

Cursurile

la bursa in 24 Jan. 1873 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	fl.	—	cr.	v. a.
Napoleoni	—	—	8	71	—	—
Augsburg	—	—	108	15	—	—
Londonu	—	—	109	25	—	—
Imprumutulu nationalu	—	—	74	—	—	—
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	71	—	—	—
Obligatiunile rurale ungare	—	—	81	—	—	—
„ „ temesiane	—	—	79	—	—	—
„ „ transilvane	—	—	78	25	—	—
„ „ croato-slav.	—	—	—	—	—	—
Actiunile bancel	—	—	105	25	—	—
„ creditulu	—	—	340	—	—	—